

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/199348,Niezwykla-lekcja-historii-Ekshumacje-Kto-ma-swoj-grob-a-kto-jeszcze-czeka-wyklad.html>
28.04.2024, 03:49

Niezwykła lekcja historii. „Ekshumacje. »Kto ma swój grób, a kto jeszcze czeka....«” - wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku

22 marca 2024 roku w Przystanku Historia - Centrum Edukacyjnym im. Janusza Kurtyki w Warszawie dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, przybliżył słuchaczom Instytutu Trzeciego Wieku pracę Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN oraz historię żołnierzy wyklętych, którzy po II wojnie światowej musieli stawić opór komunistycznemu aparatowi przemocy.

Wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka, zastępcy prezesa IPN, dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku – Warszawa, 22 marca 2024. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka, zastępcy prezesa IPN, dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku – Warszawa, 22 marca 2024. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka, zastępcy prezesa IPN, dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku – Warszawa, 22 marca 2024. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka, zastępcy prezesa IPN, dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku – Warszawa, 22 marca 2024. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka, zastępcy prezesa IPN, dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku – Warszawa, 22 marca 2024. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Wykład dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka, zastępcy prezesa IPN, dla słuchaczy Instytutu Trzeciego Wieku – Warszawa, 22 marca 2024. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Jak podkreślił dr hab. Krzysztof Szwagrzyk w podziemiu niepodległościowym działało 107 tysięcy żołnierzy. Większość z nich została zamordowana, a po dokonanej zbrodni ciała ofiar fotografowano. Utrwalanie wizerunku miało na celu pokazywać, kto jest zabity, a kogo należy jeszcze poszukiwać.

Pierwsze ekshumacje miały miejsce 20 lat temu i odbyły się na terenie Cmentarza Osobowickiego we Wrocławiu. Prace na tzw. „Łączce”, znajdującej się na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie, rozpoczęły się w 2012 roku. Na podstawie badań, można stwierdzić, że szczątki pomordowanych były grzebane w grobach zbiorowych i pojedynczych. Wiele szkieletów zostało naruszonych w wyniku prac prowadzonych przy użyciu ciężkiego sprzętu.

Prace Biura Poszukiwań i Identyfikacji na przestrzeni lat obejmowały m.in. teren więzienia

przy ul. Rakowieckiej, cmentarz Bródnowski w Warszawie, a także miejsca w Białymstoku, na terenie majątku Scharfenberg, niedaleko wsi Malerzowice Wielkie (gm. Łambinowice), w Poznaniu oraz w Muczmem na Podkarpaciu. Prace są prowadzone także poza granicami kraju m.in. w Gruzji, Kazachstanie czy Litwie.

Identyfikację umożliwia przede wszystkim program CODIS pozyskany w ramach współpracy z amerykańskim DPAA. Do chwili obecnej udało się odnaleźć szczątki ponad 2200 osób, blisko 260 z nich zostało zidentyfikowanych. Jak podkreślił dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, to dopiero początek prac archeologicznych, ponieważ miejsc kaźni narodu polskiego na terytorium Polski jest jeszcze wiele.

Po zakończeniu wykładu słuchacze Instytutu Trzeciego Wieku mieli możliwość zadawania pytań, a także rozmów i podziękowań za pracę, jaką wykonuje Biuro Poszukiwań Identyfikacji na rzecz przywrócenia pamięci o bohaterach podziemia niepodległościowego.

Instytut Trzeciego Wieku to nowy projekt edukacyjny Biura Edukacji Narodowej IPN, skierowany do seniorów z Warszawy i Mazowsza. W ramach projektu realizowane są zajęcia dydaktyczne w zakresie historii XX w., historii filmu dokumentalnego XX w. i historii literatury. Wykłady i seminaria odbywają się w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie.